

Difi

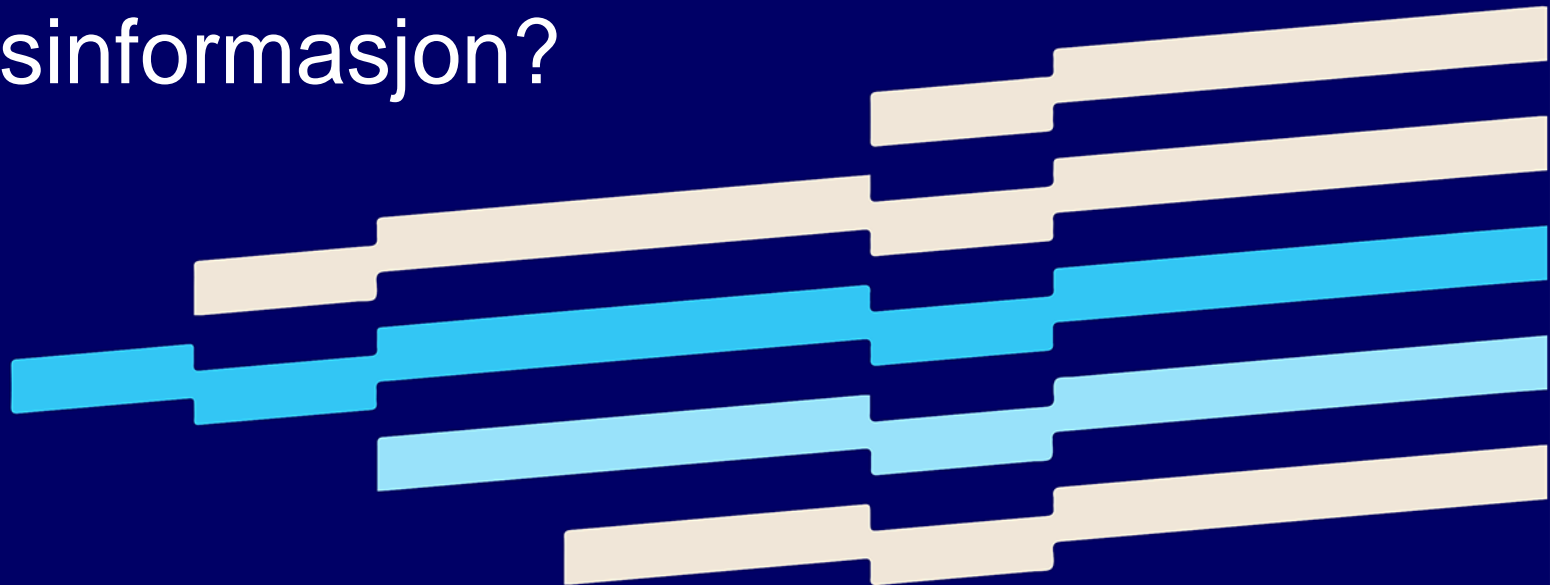
Direktoratet for
forvaltning og ikt

Hvordan lykkes med digitalisering av
anskaffelsesprosessen?

Hvordan kan digitalisering legge til rette
for relevant styringsinformasjon?

—

v/ Siv Helén Gjerstad og Jostein Engen

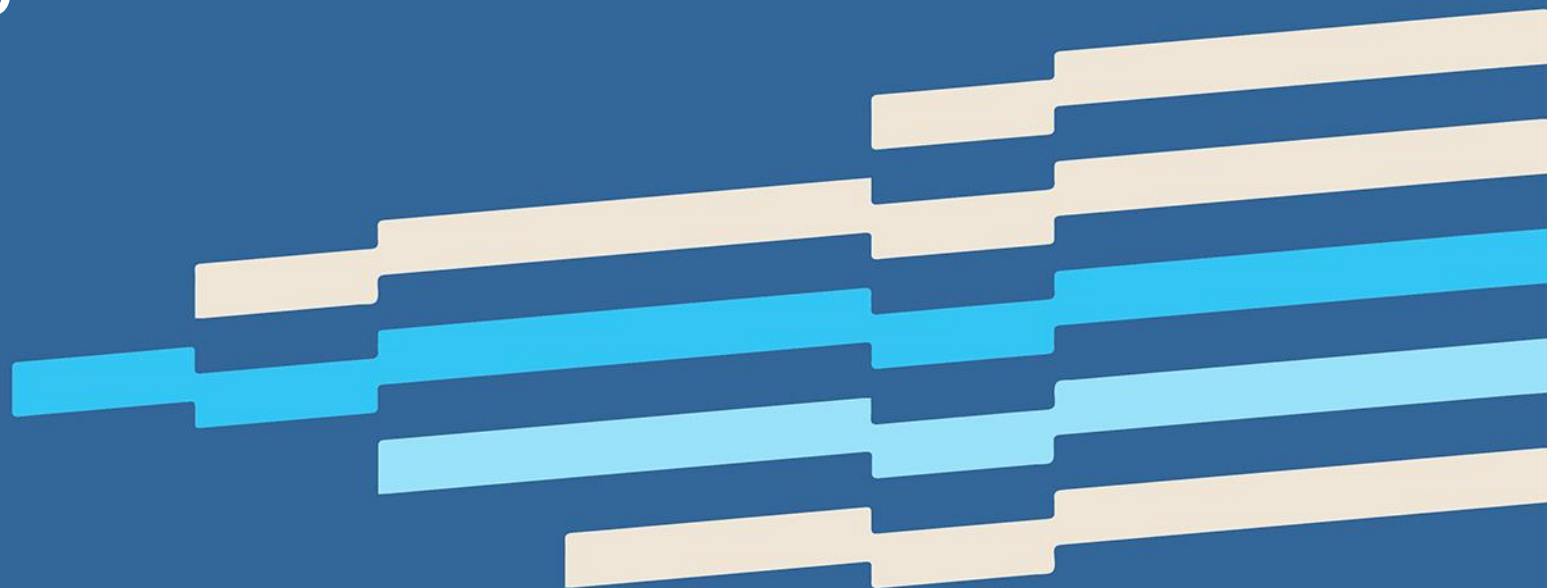

Difi

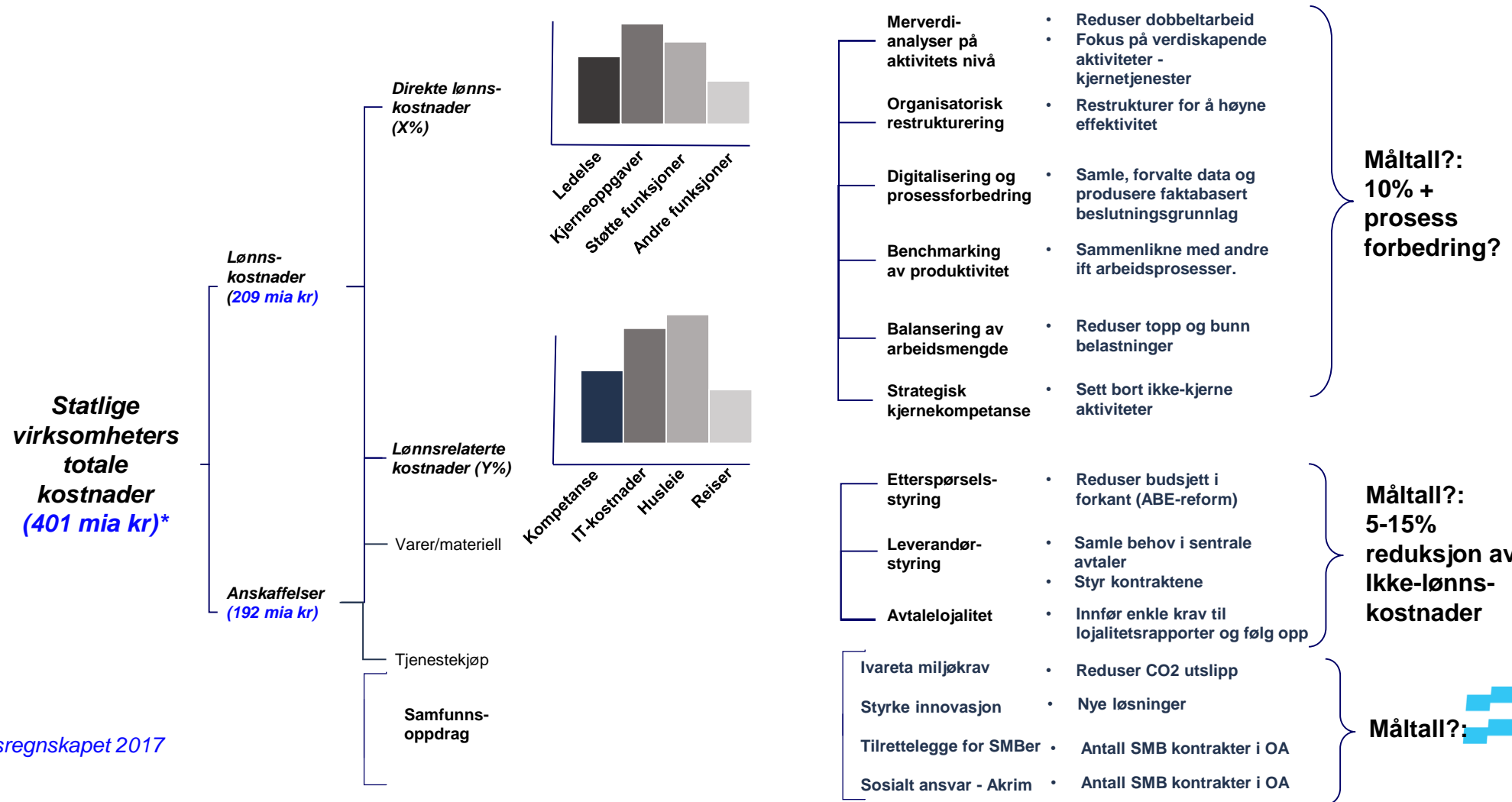
Direktoratet for
forvaltning og ikt

Program for digitale anskaffelser

—

Gode data gir mulighet for kapasitetsjustering og prisendringer - er sentralt for bedret virksomhetsstyring

* Statsregnskapet 2017

Program for digitale anskaffelser*

- Statsbudsjettet for 2018: 13 millioner årlig i 7 år til Difi for
- «å effektivisere og forbedre offentlige anskaffelser ved å heldigitalisere anskaffelsesprosessen»
- *Programmet er et sentralt tiltak i Meld.St.22 – kapittel 16*
- *Politisk føring: «Difi tilrettelegger og markedet leverer»*

*Publisert som Difi-rapport 2018:1 inkl. revidert vedlegg 1 for 2019

13.09.2019

2019

10 prosjekter gjennomføres

Fokusområder:

1. Digital konkurransegjennomføring
2. Etablere standardformater (EHF)
3. Digital tjenesteutvikling
4. Etablere godkjenningsordning
5. Gevinster og kompetanseheving
6. Dokumentasjonsforvaltning
7. Dynamisk innkjøpsordning (DPS)
8. Videreutvikle statistikktenester
9. Etablere eBevis 2.0 – anskaffelsesområdet
10. Ny DOFFIN

 Øke modenhet

 Nettverk av brukere

 Profesjonalisere ledere

 Gevinster

Difi muliggjør digitalisering av offentlige anskaffelser gjennom styring og tilrettelegging

Hinder for digitalisering

Markedets løsninger snakker i liten grad sammen

Markedet mangler insentiver eller er forhindret fra å tilby visse fellestjenester

Mangel på ressurser og kompetanse

Difis rolle

Referansearkitektur og standarder for informasjonsflyt

Fellestjenester og nasjonale felleskomponenter

Økt digital modenhet, anskaffelseskompetanse og lederinvolvering

Eksempler

Elektronisk handelsformat (EHF)

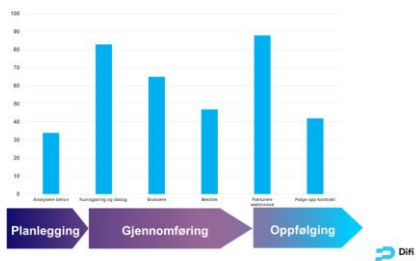
Doffin
Elektronisk meldingsformidling – PEPPOL-nettverket

Anskaffelser.no
Lederopplæring

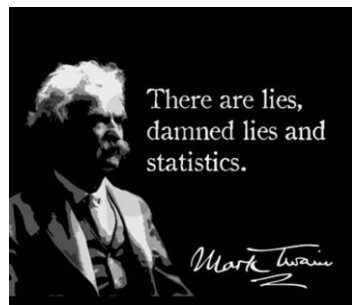
Difis tilnærming – tar markedet i bruk

- Tilrettelegging for effektiv konkurranse mellom standardbaserte løsningskonsepter og systemleverandører
 - Hele tiden mulig for nye aktører å komme inn i markedet
 - Sikrer innovasjon og gir valgfrihet for brukerne
 - Gir grunnlag for næringsutvikling blant norske tjenesteleverandører og utviklermiljøer
- Offentlige oppdragsgivere og deres leverandører kjøper selv de løsningene de har behov for på anskaffelsesområdet
 - Tilsvarener ansvaret de har i dag for å skaffe seg løsninger for arkivering, personaloppfølging, økonomioppfølging, ordre- og fakturaoppfølging mv.

Digitalisering av anskaffelsesprosessen – fra unødvendig administrasjon til effektiv verdiskaping

Øke bruk av digitale verktøy levert av markedet

Styringsinformasjon

Nye teknologier - gjenbruk av data

Kompetanseheving profesjonisering

Heldigital 2024

Effekter

Program for digitale anskaffelser

2019

10 prosjekter gjennomføres

Prosjektene
innhold

- Digital konkurransegjennomføring** ➤ involvering av brukere og systemleverandører for å sikre bruk av EHFer og at brukere arbeider digitalt
- Etablere standardformater (EHF)** ➤ avhengig av internasjonale standardiseringsarbeid, kriterier for prioritering av produksjon etablert
- Tjenesteutvikling** ➤ bruk av AI og blockchain som grunnlag for datadrevne tjenester
- Etablere godkjenningsordning** ➤ samkjøres med prosjekt Markeds plass for skytjenester
- Gevinster og kompetanseheving** ➤ videre utvikle enhetlig gevinstmetode og anbefaling hvor kompetansetiltak bør iverksettes
- Dokumentasjonsforvaltning** ➤ ferdigstille forprosjekt med Arkivverket inkl. anbefaling
- Dynamisk innkjøpsordning (DPS)** ➤ tilrettelegge for almen bruk av DPS og pilotere løsning – stor effekt for SMB-markedet.
- Videreutvikle statistiktjenester** ➤ utrede hjemmelsgrunnlag for innhenting, bruk og behandling av data til statistikk og styring
- Etablere eBevis 2.0 – anskaffelsesområdet** ➤ fra 1/9-19 videreføre eBevis 1.0 – knytte til seg flere relevante registre
- Ny DOFFIN** ➤ fra 1/9-19 etablere en ny Doffin-tjeneste

2020

9 Teste og pilotere nye løsninger

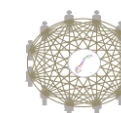
Leveranser:

- Modeller for styringsinformasjon**
- Etablere flere EHF-dokumenttyper**
- Proof of concept (PoC) – bruk av AI**
- Pilotere og evaluere DPS**
- Gevinstberegninger og profesjonalisering**
- Ny modenhetsundersøkelse**
- Hjemmelsgrunnlag for statistikk**
- Nye registre knyttet til eBevis**
- Ny funksjonalitet Doffin**

Fokusområder:

Modenhet

Nettverk
av brukere

Profesjonalisere
ledere

Gevinster

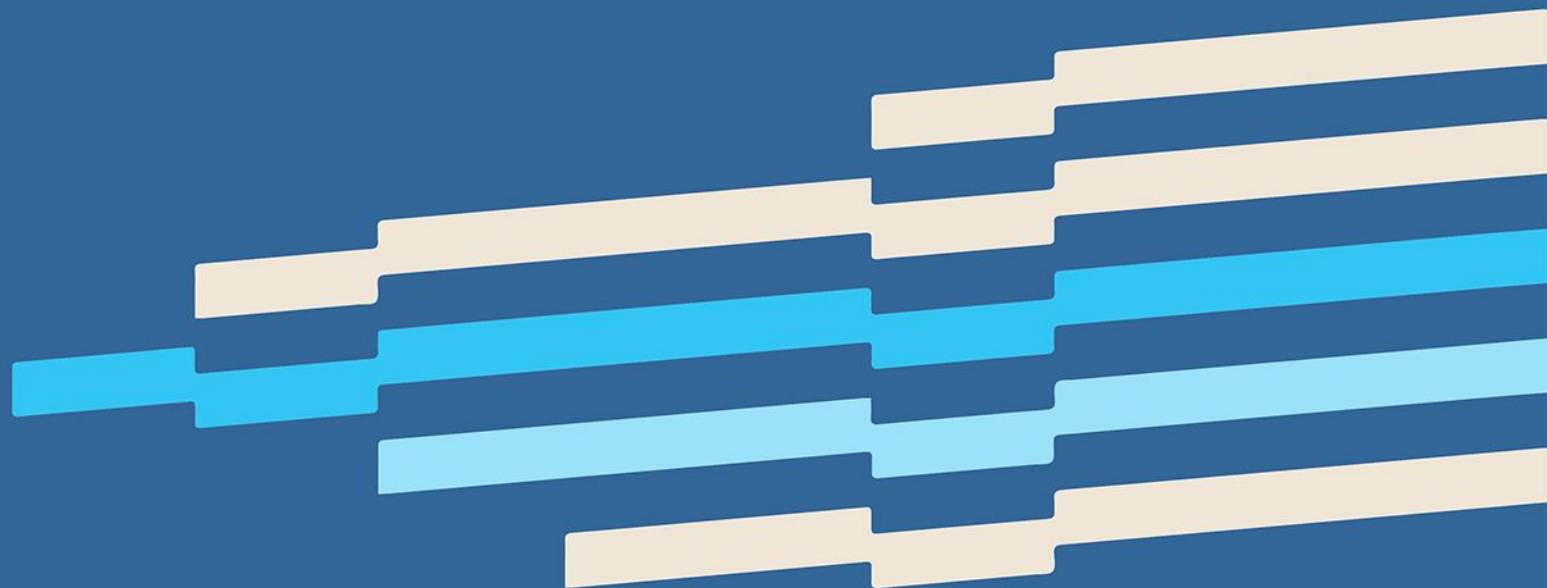

Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

Funn fra Difis modenhetsundersøkelse 2018

—

Digital modenhet

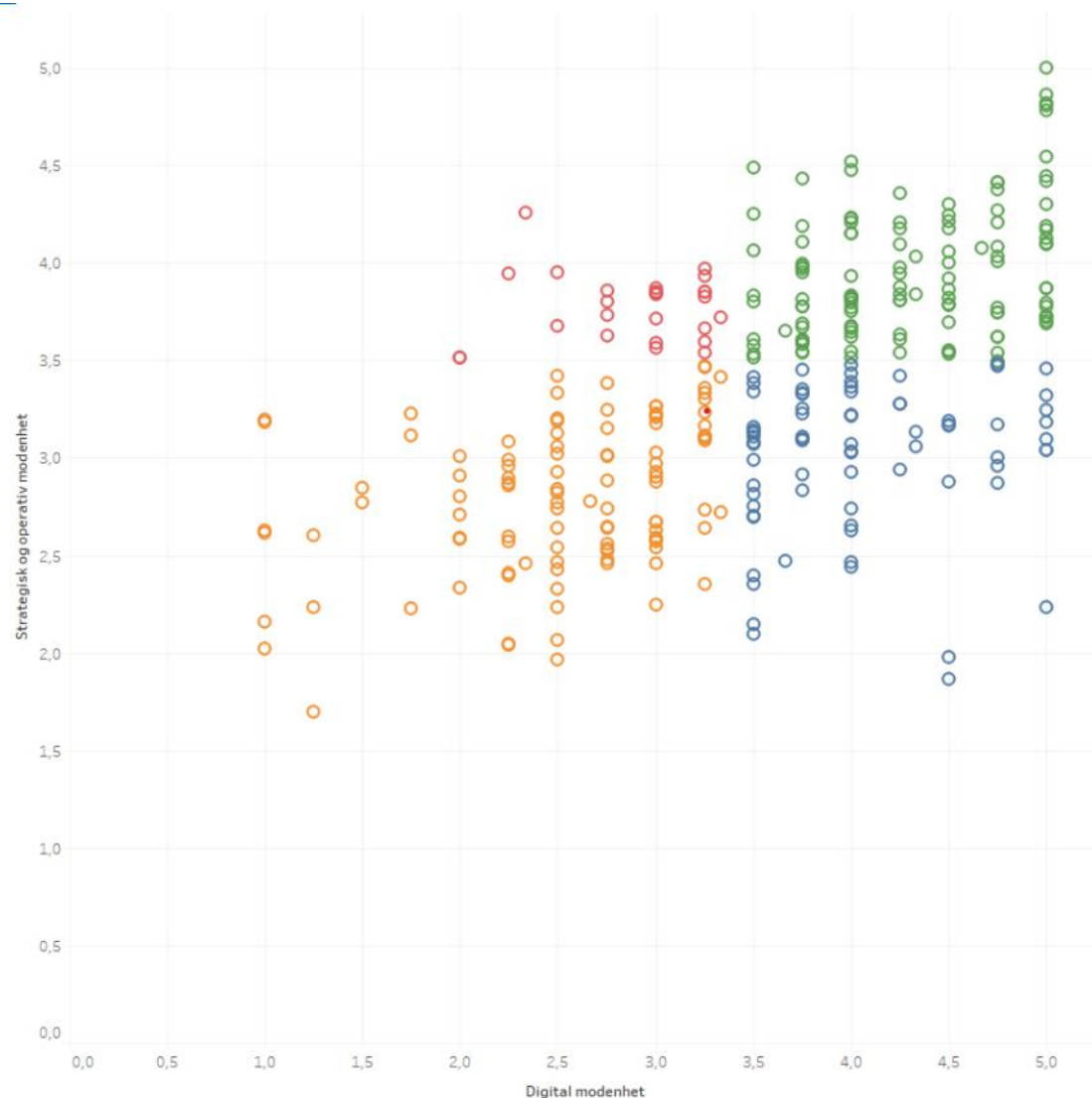
Digital modenhet

- Modenhetsundersøkelse høsten 2018
- Rambøll management Consulting
- Stat, kommune og fylkeskommune
 - Generell modenhet
 - Modenhet på miljø
 - Modenhet på digitalisering

Digital modenhet

- Hvilke digitale verktøy har virksomhetene tilgjengelig?
- Hvordan utnytter de funksjonaliteten i de digitale verktøyene?
- Mange har tro på digitale verktøy!

Digital modenhet

Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

Statistikk og styringsinformasjon

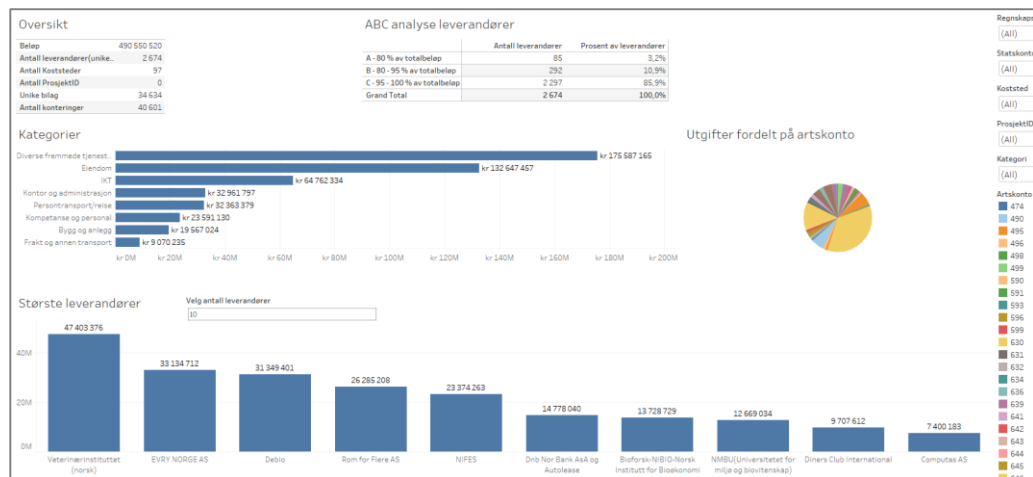
—

Anskaffelsesstatistikk

- ..er viktig for å få oversikt over innkjøp og forbruksmønstre - og for å måle på sentrale parametere
- Mange har behov for anskaffelsesstatistikk

«*Det beste må ikke bli det godes verste fiende – gjør det beste ut av de dataene du har!*»

Datainnsamling og statistikk offentlige anskaffelser

2019

Leveranser:

- Ferdigstille mulighetsstudie og behovsavklaring.
- Avklare mulighet for å innhente data fra EHF faktura direkte (utenfor PEPPOL meldingsnettverk) til utarbeidelse av statistikk. Mulig bruk for Statens innkjøpscenter og andre seksjoner utover prosjektet.
- Juridiske avklaringer – vurderinger av juridiske aspekter ved lagring, tilgang og bruk av innhentede data (eks. databehandleravtale). Vurdering av hva som er å anse som sensitiv informasjon i ulike EHF meldingstyper.
- Avdekke behov for utvikling av EHF-statistikkmeldinger – meldingstyper og innhold.

Fokusområder:

- Mulighetsstudie og juridisk avklaring.
- Vurdere innhenting og analyse av EHF fakturadata.
- Utarbeidelse av ny lov som hjemmelsgrunnlag for innhenting av anskaffelsesdata.

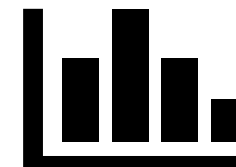
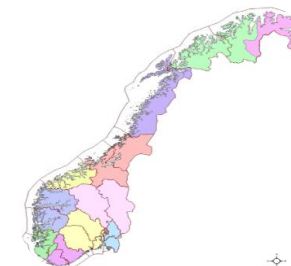
2020

Leveranser:

- Oppstart av datainnsamling og utarbeidelse av statistikk.
- Utvikle veiledningsmaterieell for innhenting og bruk av statistikk. På organisatorisk, teknisk og semantisk nivå.
- EHF statistikkmeldinger
- Tilrettelegging for innhenting og analyse av detaljert innkjøpsstatistikk.

Fokusområder:

- Utarbeidelse av ny lov som hjemmelsgrunnlag for innhenting av anskaffelsesdata.
- Veiledningsmaterieell for innsamling og bruk av statistikk og styringsinformasjon for enkeltvirksomheter.
- Tilrettelegging for sentral innsamling, lagring og bruk av data til statistikk.

Mulighetsstudie og behovsavklaring

Side | 1

Mulighetsstudie og behovsavklaring

-

Datainnsamling og statistikk

Program for digitale anskaffelser

Kontraktstemporet

1. Omsetning produkter og tjenester (Spend)

Beskrivelse

Statistikk over virksomhetens forbruk i type kjøp, antall, beløp og hvilken enhet som har bestilt varen eller tjenesten.

Formål/effekt

Gir grunnlag for spendanalyse som kan benyttes til styring av avtalebruk, nye konkurranserunder samt input til styrende prosesser. Spendanalysene gir også en innsikt i virksomhetens totale forbruk for eksterne interesser og kan eksempelvis benyttes til benchmarking.

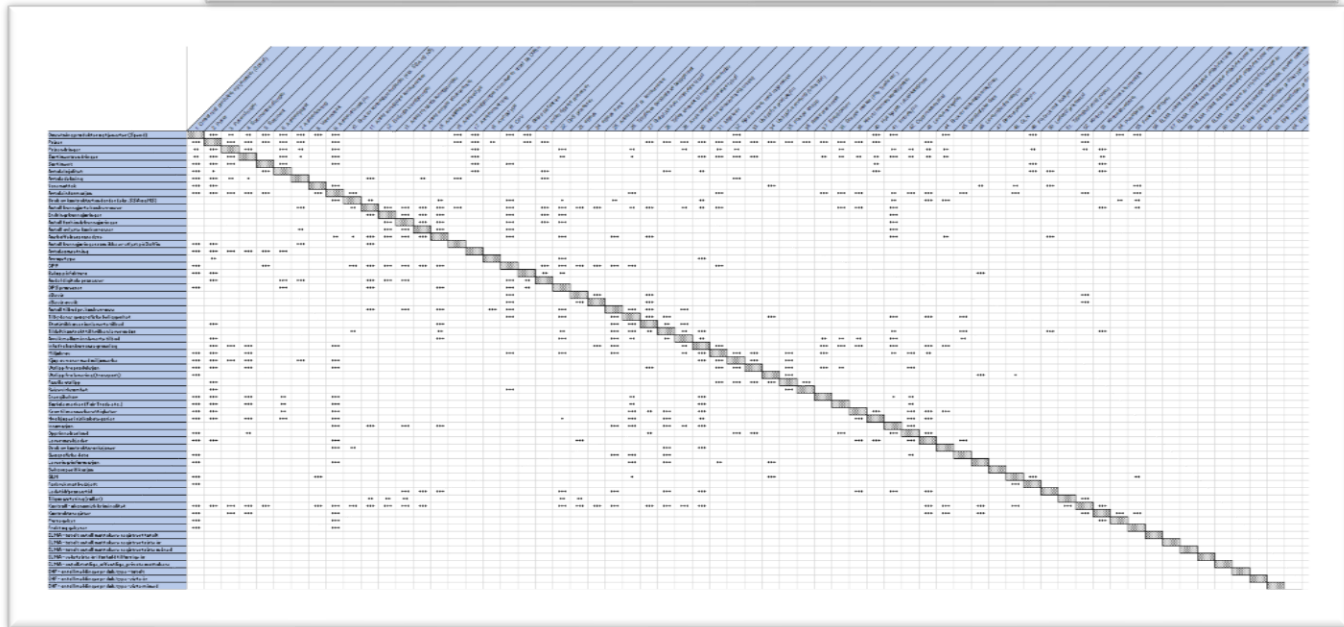
Støtter prosesssteg

Målgruppe: Virksomhet, Difi, nasjonalt

Gjennomføring: Kort sikt

EHF-data: Ordre og faktura

Juridisk avklaring

- Difi har gjennomført en juridisk utredning om det innenfor dagens lovverk finnes et hjemmelsgrunnlag for å kunne innhente, lagre og bruke EHF-data til utarbeidelse av anskaffelsesstatistikk.
- Resultatet av utredningen viser at det pr. i dag **IKKE** finnes et hjemmelsgrunnlag for dette.
- Det er derfor nødvendig å innhente en aksept fra den enkelte virksomhet for å kunne innhente data.

Vi trenger deres bidrag!

Statistikk – enkel

- Samtykke fra enkeltvirksomheter
- **Årlig innhenting av data** fra virksomhetenes systemer

EHF

EHF

EHF

EHF

Andre kilder

Kommunernes samlede forbruk av varer i 2017

Figuren viser for 24 innkjøpskategorier, hvor meget kommunerne brukte på varer i 2017. Data er oppgjort i mio. kr.

SKI

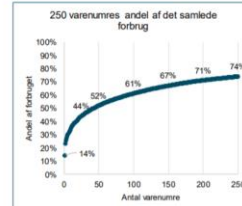
3

Nasjonal og sektorvis statistikk

Entreprenørmaskiner, bygnings- og anlægsudstyr

Årlig forbrug	Prisforskel	Fakturaer
258.550.060 kr. 46,5 kr. per indbygger	57.150.324 kr. 22% 10,3 kr. per indbygger	41.661 fakturaer per år 6.206 kr. per faktura

	Varer	Kommuner	EAN-numre	Leverandører
50% af forbruget udgøres af	43	20	40	17
75% af forbruget udgøres af	269	42	99	60
90% af forbruget udgøres af	1.189	63	248	176

SKI

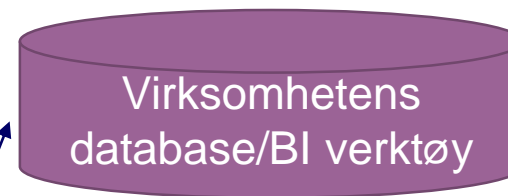
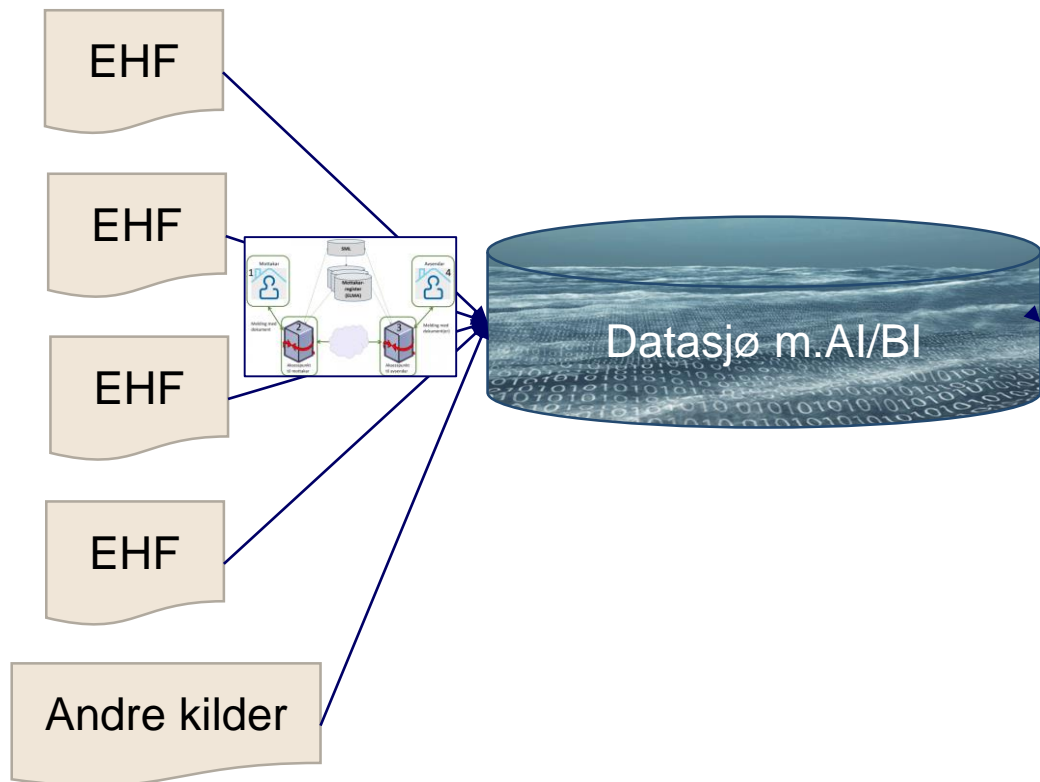
12

Statistikk for virksomhet med benchmarking

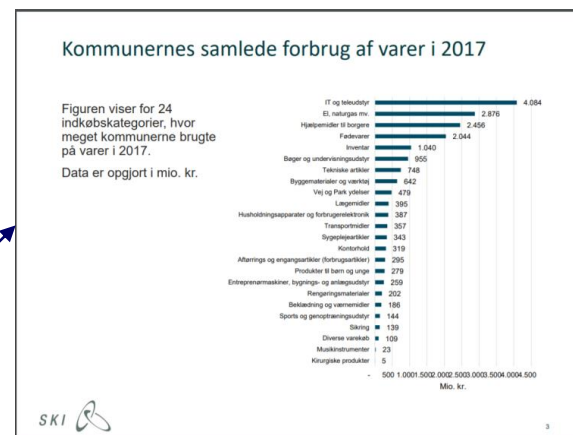

Statistikk – avansert

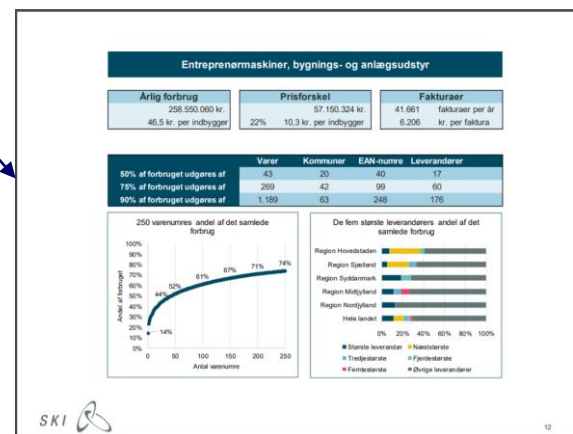
- Lovhjemmel for innhenting, lagring og bruk av data
- Data innhentes fra PEPPOL-nettverket
- **Fortløpende innhenting av data**

Leveranse av rådata til analyser hos eksterne aktører

Nasjonal og sektorvis statistikk

Statistikk for virksomhet med benchmarking

Eksempler på analyser

- Oversikt og utvikling av ulike kategorier
- Voksende kategorier
- Kategorier, nøkkeltall og avviksrappporter
- Avtalelojalitet
- Bruken av SMB-er
- Bruk av lokale leverandører
- Fakturaer og transaksjonskostnader
- Dybdeanalyse for ulike kategorier, f.eks. IKT

Hvordan lykkes med digitalisering som leder?

Styring

- Få mandat til å drive endring
- Sette mål for innføring og bruk av digitale verktøy.
- Sette mål for gevinster – prosesseffektivisering og andre gevinster
- Gjør bruk av verktøy obligatorisk og ta i bruk mulighetsrommet de ulike verktøyene gir.
- Endring i prosess og organisering
- Endre roller og ansvar inkl. kompetansekrav/-plan
- Kommunikasjon

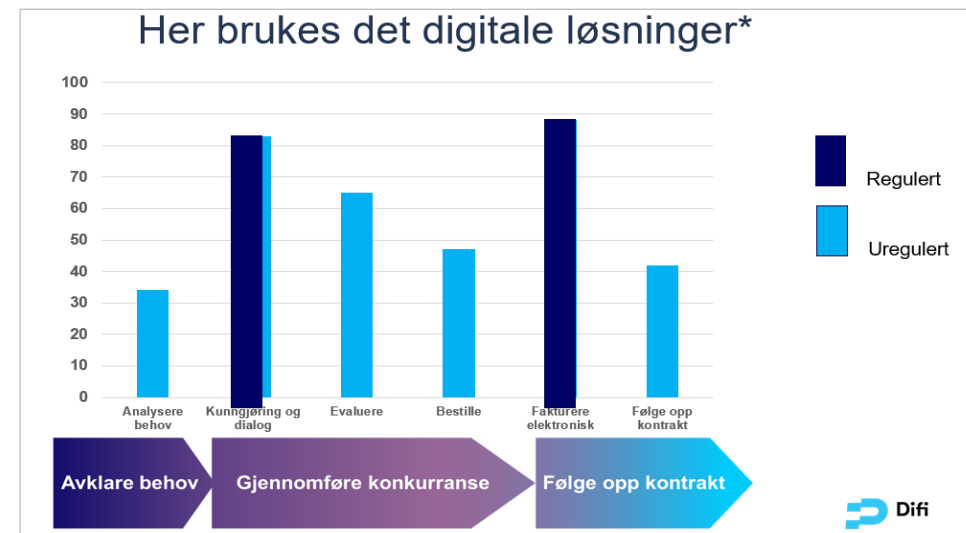
Etterlevelse

- Følge opp avvik og iverksette tiltak

Hvordan utnytte styringsinformasjonen?

En digital anskaffelsesprosess vil gi mer detaljert styringsinformasjon. Hva er viktig for å ha nytte av denne?

- Systemlojalitet – tilstrekkelig data fra de ulike prosesssteg (data inn – kvalitet og mengde)
- Mulighet for å hente ut statistikk – teknisk løsning/spend cube e.l. (statistikk ut)
- Analysekompetanse
- Kompetanse i bruk av styringsinformasjon
 - Hvilken informasjon får man og hvem skal benytte denne til hva?
 - Hvordan skal du som innkjøpsleder benytte styringsinformasjonen for å skape endring nedover og som rapportering oppover?

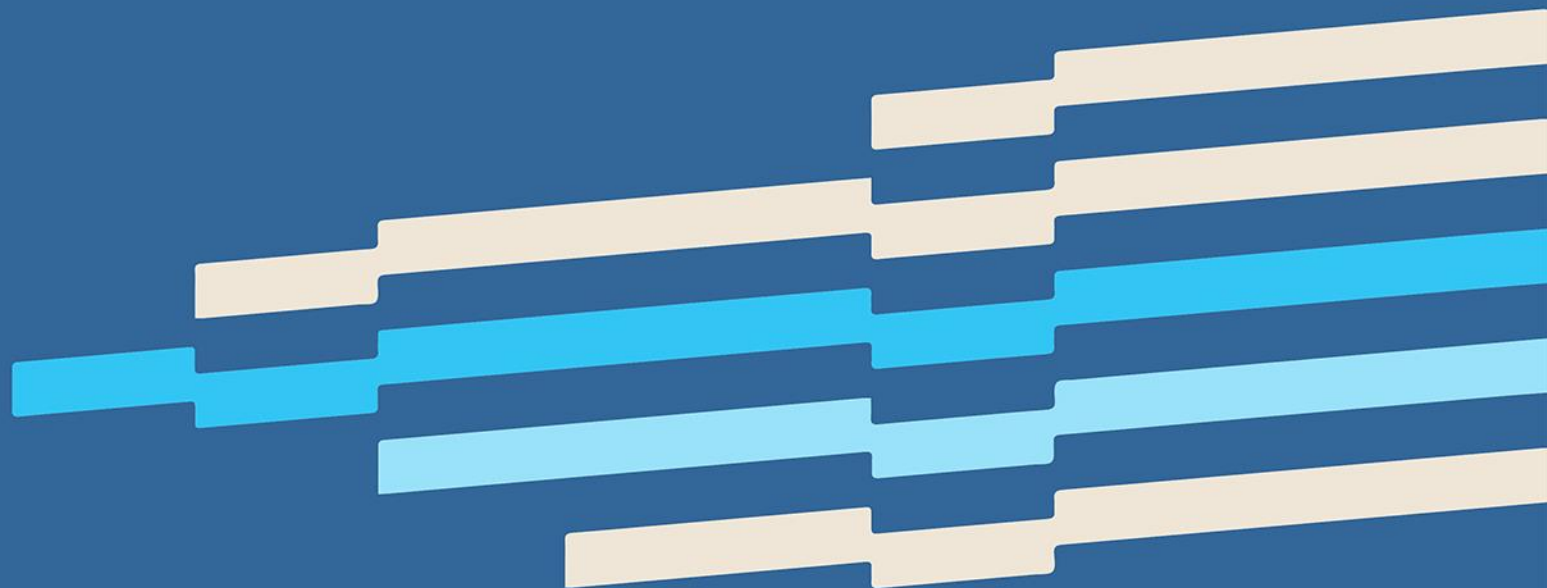

Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

Diskusjon

—

Gruppediskusjon

- Hva er de 3 største utfordringene ved å ta i bruk potensialet i KGV/digitalisering av innkjøp?
- Hva kan du gjøre fremover for å få til ønsket utvikling (og nå gruppe C i modenhetsmatrisen)?

